

TEKNOGRAPH

AKTEK TEKNO BÜLTEN

Yapay Zekânın Geçmişi, Bize Geleceği Hakkında Ne Söylüyor?

11 Mayıs 1997'de Garry Kasparov Manhattan'da Equitable Center'daki sandalyesinde ufak bir şekilde kıpırdandı ve endişe ile ellerini saçlarının arasından geçirdi. Bu IBM'in Deep Super Blue süper bilgisayarına karşı oynadığı maçın son oyunuydu ve işler pek de iyi gitmiyordu, Kasparov köşeye sıkışmıştı.

Üst düzey bir satranç oyunu yaklaşık dört saat sürerken, Kasparov bir saat geçmeden büyük bir yenilgi alacağını fark etmişti. Maçtan çekildiğini duyururken, satranç tahtasının üzerine eğilerek Deep Blue'nun geliştiricisi olan IBM mühendisi Joseph Hoane'un elini sertçe sıktı. Salondan ayrılırken "Makine bir Tanrı gibi oynadı." sözcükleri ağzından dökülüyordu.

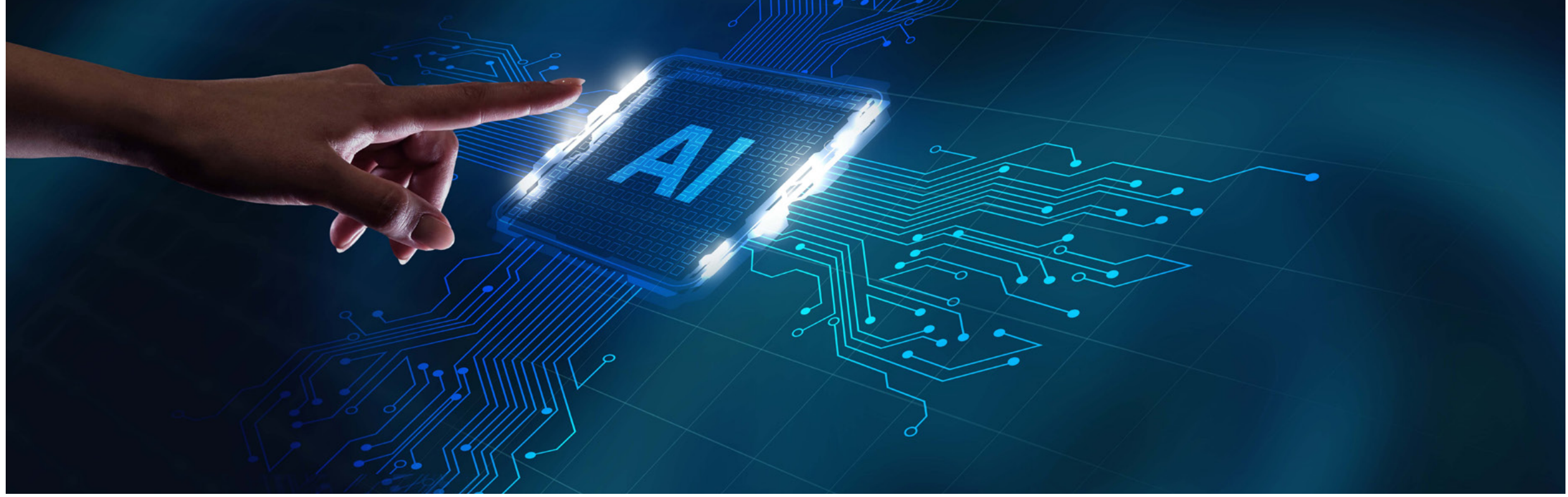
Yapay zekâ, dünyanın en keskin satranç zekâsını yenebiliyorsa, görünen o ki bilgisayarlar yakın zamanda insanları alt edebilecek. Tabii bu böyle olmadı. Yirmi beş yıl sonra geri dönüp baktığımızda, Deep Blue'nun elde ettiği başarıyı yapay zekânın zaferinin bir başlangıcı değil aslında bir tür teknolojinin sonu olduğunu görüyoruz. Bu durum eski tarzda çalışan bilgisayar sistemlerinin, sonsuz kod satırlarının, zahmetli el işçiliğinin yerini "deep learning" olarak adlandırılan ve yeni bir teknoloji olan "derin öğrenme" sisteminin almaya başladığının sadece bir özetidir.

Kısacası Deep Blue, yaklaşmakta olan bir gök taşı tarafından yok edilmeyi bekleyen bir dinozordu. Yine bugün bile, yapay zekânın sarıp sarmaladığı bir dünyada, bilgisayar bilimciler hala makinelerin gerçekten "düşünüp, düşünemeyeceklerini" tartışıyorlar. Yapay zekânın kodlara ve kurallara değil, dünya hakkındaki gerçekleri bilmeye ve onlar hakkında akıl yürütebilme yeteneğine ihtiyacı olduğu açıkça ortada.

Otonom bir araç, yalnızca "desen eşleştirme" teknolojisine güvenemez; aynı zamanda sağduyuya sahip olması gerekiyor. Örnek olarak bir itfaiye aracının sadece 3 metre yüksekliğinde ve 2,5 metre genişliğinde bir araç olduğunu değil, ne olduğunu ve neye hizmet ettiğini de bilmesi gerekiyor.

İkiye ayrılmış bilim insanları, "neural nets" yani sinirsel ağ olarak adlandırılan bu farkındalık bilimselliğinin insanlar tarafından makinelere yeterince aktarılıp aktarılamayacağını tartışıyorlar. Bazıları bu konunun aşılmasının çok güç olduğunu düşünürken, bazıları ise on-on beş sene içerisinde insanların buna bir cevap bulacağını düşünüyor.

Sizce yapay zekâyı tüm düşünmeyi devralabileceği ve bizim de sırtımızı arkamıza yaslayıp sadece izleyebileceğimiz evreye getireceğimiz bir dünyada yaşayabilecek miyiz? Muhtemelen ama ne zaman?

Teknoloji Milyarderlerinin Yeni Cephesi: Yaşlanmak

Jeff Bezos ve Peter Thiel gibi teknoloji milyarderleri, hepimizi genç tutmayı hatta ölümsüz olmayı amaçlayan girişimlere para saçıyor ve bu işin bilimi, aslında düşündüğümüz kadar da imkânsız değil.

Yarattığı yeniden programlama ile laboratuvarında yaşlılık hücrelerini gençleştirmeyi başaran PhD öğrencisi Wolf Reik, bundan üç sene sonra Babraham Enstitüsünden ayrılarak, Silikon Vadisi tarafından 3 milyar dolar değerinde finansman alan İngiltere'deki Altos Laboratuvarlarının başına geçmiş bulunuyor.

Nobel ödüllü bilim insanlarının da içerisinde bulunduğu bu grubun amaçlarının, bazı raporların iddia ettiği gibi ölümsüzlüğü göz önünde bulundurarak insan hücrelerini gençleştirmek değil, yaşlılık hastalıklarının önüne geçmek olduğu gözüküyor.

University College London'ın Sağlıklı Yaşlanma Enstitüsü'nden Prof. Dame Linda Partridge, "Bu, zamani gelen bir alan..." diye konuşurken, "...Bence Altos'un yapacağı şey, bu sistemin gerçekten başarılı olup olamayacağını anlama sürecini büyük ölçüde hızlandırmak olacak. Bunun için de bazı klinik başarı hikâyeleri görmemiz gerekiyor." diye de ekliyor.

[Daha Fazla Bilgi →](#)

SpaceX, 40 Uydusunu Fırtınaya Kaptırdı

3 Şubat'ta, Falcon 9 roketiyle dünya yörüngesine fırlatılan uydulardan yaklaşık 40-49 tanesi jeomanyetik bir fırtına sebebiyle yörüngeden çıktı. Bir bölümü dikkatli uçuş protokolleri ile yörüngeye dönerken, birçok uydusu ise atmosferde yanarak yok oldu.

Bu tür jeomanyetik fırtınalar güneşin yüzeyindeki plazma ve manyetik alanlar yayan patlamalardan kaynaklanıyor. Bu tür fırtınalar atmosferi ısıtıp, beklenenden çok daha yoğun bir hale getiriyor. Daha yoğun bir atmosfer sürtünmeye sebep olup, uyduların yörüngedeki hızını düşürüyor ve onların yörüngeden çıkmasına sebebiyet veriyor.

SpaceX mühendisleri hiçbir uydunun dünyaya geri çarpma olasılığı olmadığını belirtiyor. SpaceX bu uyduları Starlink adı verilen internet sağlayıcı servislerine altyapı olması amacıyla uzaya yollamıştı. Musk, Starlink ile ultra hızlı internet sunmayı amaçlarken, çeşitli yerlerde bunların testlerine de başlanıldı.

Uydu interneti çok ucuz bir altyapı değil ama kablolu internetin kullanılmadığı yerlerde devreye girebilmesi ile dikkat çekiyor. Örnek olarak Fiji'de bir deprem sonucu zarar gören ve kullanılamayan yer altı internet kabloları yüzünden kesilen erişime, Starlink istasyonunun sunduğu servis ile bağlanılmıştı.

[Daha Fazla Bilgi →](#)

Central Park'ta 12 Milyon Dolarlık Altın Küp

Alman sanatçı Niclas Castello, New York'ta ünlü Central Park içerisine, kendi özel güvenlik detayları ile korunan 11,7 milyon dolar değerinde altından yapılmış bir küp yerleştirdi. Unutmadan söyleyelim, Alman sanatçı bu aksiyonunun yanı sıra bir de kripto para çıkartmaya hazırlanıyor.

186 kiloluk 24 karat altın küp sanat eseri satılık olmasa da altının ons başına 1.788 dolar olan mevcut fiyatına göre yaklaşık 12 milyon dolar ediyor. Alman sanatçı, eserini "Tüm yönleriyle kavramsal bir sanat eseri." olarak tanımlıyor ve asıl amacının "Dünyamızın ötesinde, soyut olan bir şey yaratmak." olduğunu ekliyor.

1978 Doğu Almanya doğumlu sanatçı, eseri ile birlikte \$CAST adını verdiği kripto para birimini de 21 Şubat'ta piyasaya sürdü. 0,39 Euro başlangıç fiyatına sahip olacak para birimi ile birlikte, altının dökülme sürecini içeren bir NFT de satışa sunulacak.

Castello'nun ekibine göre, altın küp İsviçre'nin Aarau kentindeki bir dökümhane de döküldü ve altın küpün hem büyüklüğüne hem hacmine hem de eritmek için gereken aşırı sıcaklıklara dayanması için el yapımı özel bir fırın inşa edildi.

[Daha Fazla Bilgi →](#)

Tarihteki En Büyük Kayıp

Meta Platforms Inc.'in bir günlük çöküşü şimdilik borsa tarihinin en kötüsü olarak yerini almış durumda. Facebook'un ana şirketinin, perşembe günü yarınladıkları beklenen altındaki kazanç sonuçlarının ardından %26'lık bir düşüş yaşayarak yaklaşık 251,3 milyar dolarlık piyasa değerini kaybettiğini söyleyebiliriz. Bu, herhangi bir ABD şirketi için piyasa değerinde şimdiye kadar yaşanmış en büyük kayıp olarak kayıtlara geçti.

Özellikle bu yıl teknoloji sektörünü saran sert volatilité göz önüne alındığında, Meta hissesinin kendini toptanlaşmasına kesin gözüyle bakılrsa da Wall Street'teki ruh hali doğal olarak biraz "kasvetli" bir hale geldi.

Aslında analistler de her türlü spekülasyonu besliyorlar. Endişe nedeni olarak Meta'nın şu anda rakipleriyle karşı karşıya olduğu sert rekabet ve gelirin beklentilerin altında kalması gerçeği gösteriliyor. Hatta aracı bir kurum olan Moffett Nathanson'dan bir analist, "Facebook: Sonun Başlangıcı mı?" diye bir not bile paylaştı.

Facebook'un bu çöküşünün büyüklüğü, teknoloji şirketlerinin ciddi pazar gücüne sahip devlet haline gelmek için nasıl balonlaştığını ve tökezlediklerinde ortaya çıkabilecek büyük dramayı gösteriyor.

[Daha Fazla Bilgi →](#)

